

BIJLAGE 10

Criteria voor het aanwijzen van sterlocaties

Sterlocaties intensieve veehouderij

Hieronder wordt ingegaan op de motieven die aan sterlocaties ten grondslag liggen, het beleid voor sterlocaties, de uitgangspunten, richtlijnen en randvoorwaarden, inhoudelijke criteria voor de aanwijzing en de procedure om tot sterlocaties te komen.

Motivering

Het beleid voor de intensieve veehouderij is afgestemd op de kenmerkende landbouwstructuur in Salland en Twente. Zo komt intensieve veehouderij veel voor op gemengde bedrijven en liggen de meeste bedrijven verspreid over het reconstructiegebied. In een aantal gebieden komt relatief veel intensieve veehouderij voor, terwijl in andere goede mogelijkheden voor deze sector liggen. Deze gebieden hebben wij aangewezen als landbouwontwikkelingsgebied.

Daarnaast liggen verspreid in het verwevingsgebied een groot aantal intensieve veehouderijbedrijven en gemengde bedrijven met een intensieve tak. Voor een aantal daarvan willen wij extra kansen en garanties voor een verdere ontwikkeling bieden. Deze bedrijven kunnen als sterlocatie voor de intensieve veehouderij worden aangewezen. Het zal daarbij gaan om ruimtelijk geschikte en milieuverantwoorde locaties.

Sterlocaties kunnen worden aangewezen om ondernemers meer zekerheid te geven omtrent de ontwikkelingsmogelijkheden van hun bedrijf en om daarmee meer dynamiek ten aanzien van de intensieve veehouderij in het gebied op gang te brengen en meer kansen en zekerheden te bieden aan ondernemers in het verwevingsgebied.

Sterlocaties bieden bedrijven, mede gezien de kostbare investeringen in technische (milieu)voorzieningen, een zekere garantie voor continuïteit. Dit laatste is in verband met de groeiende aanspraken van andere functies op het gebruik van de ruimte binnen het verwevingsgebied noodzakelijk. Deze prioritering van de functie 'intensieve veehouderij' is een uitzondering, omdat de functies in verwevingsgebied als regel in gelijke verhouding tot elkaar staan.

Beleidsuitgangspunten

- a. in een bestemmingsplan wordt rond het bouwblok van een als sterlocatie aangewezen intensief agrarisch bedrijf omgevingsruimte gereserveerd voor een duurzame ontwikkeling tot een omvang van minimaal 175 nge en voor een gemengd bedrijf met een intensieve tak tot een omvang van minimaal 175 respectievelijk 140 nge. Binnen deze ruimte worden geen nieuwe, de intensieve veehouderij belemmerende functies toegestaan en kunnen bestaande belemmeringen worden opgeheven;
- b. de omvang van het bouwblok is 1,5 ha of zoveel meer als uit een oogpunt van bedrijfsontwikkeling noodzakelijk en wat betreft ruimtelijke inpassing mogelijk is. Ook is op deze locaties hervestiging van intensieve veehouderij mogelijk. Aan landschappelijke inpassing worden hoge eisen gesteld;
- c. bedrijven op sterlocaties kunnen, met inachtneming van geldende regels van ruimtelijke ordening, milieu (onder andere IPPC), water en landschap, uitbreiden. Maar de aanwijzing tot sterlocatie geeft geen automatisch recht op de afgifte van vergunningen. Verder moeten ondernemers op sterlocaties in gebieden met bijvoorbeeld risico op wateroverlast daarmee in hun bedrijfsplannen en bedrijfsvoering rekening houden.
- d. als het bedrijf van één ondernemer op meerdere locaties is gevestigd, zullen met de betrokken ondernemer afspraken gemaakt worden over concentratie van alle bedrijfsactiviteiten op één locatie.

Richtlijnen en randvoorwaarden

Het initiatief voor de aanvraag van een sterlocatie ligt bij de agrarische ondernemer. Er is een model-aanvraagformulier beschikbaar waarin alle voor de aanvraag relevante aspecten aan bod komen. Daarbij moet onder andere realisatie van landschappelijke inpassing / kwaliteitsverbetering invulling krijgen. Bij aanvragen gelden de volgende richtlijnen en randvoorwaarden:

- a. alleen intensieve veehouderijbedrijven en gemengde bedrijven met een intensieve tak met een geldige milieuvergunning én met minimaal 250 m² bebouwde oppervlakte voor de intensieve veehouderij kunnen een aanvraag indienen om als sterlocatie in het bestemmingsplan te worden opgenomen;
- b. de aanvraag wordt gemotiveerd door overlegging van een actueel bedrijfsontwikkelingsplan dat concreet zicht biedt op een doorgroei tot minimaal 175 nge, waarbij ingeval van een gemengd bedrijf de intensieve tak tot minimaal 140 nge dient te groeien.
- c. als meerdere aanvragen tegelijkertijd in procedure worden gebracht, moeten die zoveel mogelijk inhoudelijk op elkaar worden afgestemd en onderling worden afgewogen. Tegelijk met aanvragen voor sterlocaties kunnen immers ook voor andere functies (bijv. uitbreiding recreatiebedrijf) procedures lopen;
- d. de omgevingsruimte voor verdere groei is afhankelijk van de diersoort die op het bedrijf gehouden wordt. Zo zal de afstand ten opzichte van een stankgevoelig object voor een vleesvarkensbedrijf met een omvang van 175 respectievelijk 140 nge groter moeten zijn dan bij een zeugenbedrijf en deze weer groter dan bij een legkippenbedrijf;
- e. realisering van de doorgroei naar minimaal 175 nge respectievelijk 140 nge moet binnen maximaal 12 jaar plaats vinden. Om andere ontwikkelingen in het verwevingsgebied niet onnodig te belemmeren, heeft de gemeente te allen tijde de bevoegdheid om na te gaan of realisatie van doorgroei nog realistisch is. Als blijkt dat daar geen sprake (meer) van is, kan de gemeente tot intrekking van de status van 'sterlocatie' besluiten. Bijv. als de ondernemer stopt of afziet van verdere uitbreiding tot minimaal 175 respectievelijk 140 nge. De sterlocatiestatus vervalt in ieder geval als het bedrijf na vier jaar nog geen begin heeft gemaakt met de realisering van het bedrijfsplan;
- f. als het gaat om een bedrijf dat gepacht wordt, informeert de pachter de verpachter over de aanvraag;
- g. toetsing vindt mede plaats op grond van gemeentelijke plannen waar over besluitvorming heeft plaatsgevonden;
- h. sterlocaties mogen de bestaande rechten voor ontwikkelingsruimte van recreatieve bedrijven niet belemmeren.

Criteria

Om te beoordelen of een intensief bedrijf als sterlocatie kan worden aangewezen, moet rekening worden gehouden met de volgende criteria.

Criteria aanwijzing sterlocaties

1. Er moet sprake zijn van een beschikbare omgevingsruimte tot minimaal 175 NGE bij uitsluitend intensieve veehouderij respectievelijk 140 NGE bij een gemengd bedrijf voor de intensieve tak (stank en ammoniak), te bepalen met behulp van drie tabellen⁽¹⁾.
2. Er mogen geen sterlocaties in de PEHS en in de robuuste verbindingzones aangewezen worden (zie kaart T.4).
3. Er mogen geen sterlocaties aangewezen worden binnen 250 meter van voor verzuring gevoelige Vogelrichtlijn-, Habitatrichtlijngebieden en Natuurbeschermingsgebieden⁽²⁾.
4. Er mogen geen sterlocaties aangewezen worden binnen 250 meter van voor verzuring gevoelige gebieden binnen de PEHS overeenkomstig de WAV⁽²⁾.
5. Er mogen onder voorwaarden sterlocaties in grondwaterbeschermings-intrekgebieden aangewezen worden⁽³⁾.
6. Er mogen onder voorwaarden sterlocaties in gebied met natuurgerichte waterhuishouding aangewezen worden⁽⁴⁾.
7. Er mogen onder voorwaarden sterlocaties in risicogebieden wateroverlast aangewezen worden⁽⁵⁾.

Toelichting

- ⁽¹⁾ Voor het onderzoek naar sterlocaties zijn drie tabellen nodig:
- a. tweejaarlijks aan te passen overzicht van NGE normen, waarbij in de eerste twee jaren wordt uitgegaan van de normen van 1998;
 - b. ontwerp-AmvB-huisvesting dieren;
 - c. stankafstandtabel 175 c.q. 140 nge/ diersoort.
- Bij het bepalen van de afstand uitgaan van AmvB-emissie uitstoot (op basis van emissiearme stalsystemen die aan de AmvB-huisvesting voldoen; dus geen rekening houden met chemische en biologische wassers). Voor de drie tabellen zie iets verderop in dit document.
- ⁽²⁾ Het aanwijzen van sterlocaties zal moeilijker worden naarmate locaties dichterbij deze gebieden liggen, omdat dan minder makkelijk aan de criteria en randvoorwaarden voldaan kan worden. Zo zal in veel gevallen de IPPC toets van toepassing zijn;
- ⁽³⁾ Sterlocaties in grondwaterbeschermingsgebieden zijn toegestaan, mits dit tot een aantoonbare verbetering van de grondwaterkwaliteit leidt.
- ⁽⁴⁾ Sterlocaties in een gebied met natuurgerichte waterhuishouding zijn toegestaan, mits de mestbelasting in dat gebied niet toeneemt.
- ⁽⁵⁾ Sterlocaties in risico gebieden voor wateroverlast zijn toegestaan, mits aanvullende maatregelen genomen worden met betrekking tot:
- a. schadevrij bouwen;
 - b. compensatie van het negatieve watereffect.

Bijlage

Tabellen aanwijzing sterlocaties

De vraag of er voldoende omgevingsruimte is voor perspectiefvolle gemengde agrarische bedrijven om door te kunnen groeien naar een sterlocatie met een omvang van minimaal 175 Nederlandse grootte eenheden (175 nge), is afhankelijk van een aantal ruimtelijke en milieuhygiënische factoren. Daarbij geldt voor uitsluitend intensieve veehouderijbedrijven een minimale ontwikkeling tot 175 nge, terwijl gemengde bedrijven in totaal moeten kunnen doorgroeien tot minimaal 175 nge, waarvan minimaal 140 nge voor de intensieve tak. De ruimtelijke beoordeling en afweging vindt plaats door de gemeente op basis van de in het plan gestelde criteria en randvoorwaarden. De milieuhygiënische afweging vindt eveneens plaats door de gemeente op basis van de natuur- en milieuregelgeving. Ter ondersteuning bij de beoordeling of een bedrijf voldoende omgevingsruimte heeft, is hieronder voor een drietal onderwerpen aangegeven welke berekeningswijze gehanteerd moet worden.

Omvang van het bedrijf op basis van nge

De omgevingsruimte die nodig is, hangt van de omvang van de veestapel. De omvang van de veestapel wordt bepaald door een omrekening toe te passen van 175 nge naar aantal dieren. Deze omrekeningsfactoren zijn opgenomen in bijgevoegde tabel B.1. Voor de eerste twee jaren wordt voor het NGE-overzicht nog uitgegaan van de nge-normen van 1998. Deze normen gelden vanaf de dag na het bekendmaken van de goedkeuring van dit reconstructieplan. Op basis van de resultaten van de evaluatie over die periode en de verdere besluitvorming inzake het sterlocatiebeleid, zal besloten worden over het al dan niet blijven hanteren van deze normen.

De omrekeningsfactoren worden tweejaarlijks bijgesteld en gepubliceerd door het ministerie van LNV als bijlage bij de landbouwtelling. De regeling landbouwtelling wordt jaarlijks gepubliceerd in de Staatscourant.

Tabel B.1. Nge-normen 1998 per landbouwtellingsrubriek voor de tellingslijst van 2003 (normen per dier).

Code	Rubrieknaam	nge 1998
	B - Dieren op het bedrijf / veestapel	
	Rundvee (geen vlees- of weidevee)	
201	Jongvee, < 1 jaar, vrouwelijk	0,212
203	Jongvee, < 1 jaar, mannelijk	0,212
205	Jongvee, 1-2 jaar, vrouwelijk	0,327
207	Jongvee, 1-2 jaar, mannelijk	0,644
209	Jongvee, > 2 jaar, vrouwelijk, niet gekalfd	0,327
211	Melk- en kalfkoeien	1,288
213	Stieren voor de fokkerij (> 2jaar)	0,644
	Rundvee (vlees- of weidevee)	
214	Vleeskalveren voor witvleesproductie	0,137
216	Vleeskalveren voor rosé vleesproductie	0,140
217	Jongvee vleesprod., < 1 jaar, vrouwelijk	0,223
219	Jongvee vleesprod., < 1 jaar, mannelijk	0,223
221	Jongvee vleesprod., 1-2 jaar, vrouwelijk	0,223
223	Jongvee vleesprod., 1-2 jaar, mannelijk	0,223
225	Jongvee vleesprod., > 2 jaar, vrouwelijk	0,223
227	Stieren vleesprod., > 2 jaar	0,223
228	Zoogkoeien	0,320
229	Vlees- en weidekoeien	0,223
	Varkens	
235	Biggen tot 20 kg, bij de zeug	0
237	Biggen tot 20 kg, niet meer bij de zeug alleen indien 247 t/m 251 = 0, anders 0	0,049
239	Vleesvarkens 20-50 kg	0,049
241	Vleesvarkens 50 kg of meer	0,049
243	Opfokzeugen en beertjes, 20-50 kg	0,067
245	Opfokzeugen, 50 kg of meer, niet gedekt	0,067
247	Zeugen, 50 kg of meer, gedekt	0,288
249	Zeugen, 50 kg of meer, bij biggen	0,288
251	Overige zeugen, 50 kg of meer, gust	0,288
253	Beren, 50 kg of meer, nog niet dekrijp	0,067
255	Beren, 50 kg of meer, dekrijp	0,288
	Kippen (per 100 dieren)	
269	Vleeskuikens	0,151
271	Ouderdieren vleesrassen, jonger dan 18 weken	0,442

Code	Rubrieknaam	ng 1998
273	Ouderdieren vleesrassen, 18 weken of ouder	0,687
275	Leghennen, jonger dan 18 weken	0,173
276	Leghennen, 18 weken tot 20 maanden	0,313
278	Leghennen, 20 maanden of ouder	0,313
	Eenden en kalkoenen (per 100 dieren)	
287	Jonge eenden voor de vleesproductie	0,374
289	Kalkoenen	0,647
297	Overig pluimvee	0,374
	Paarden en pony's	
260	Paarden jonger dan 3 jaar	0,277
261	Paarden 3 jaar of ouder	2,115
285	Pony's jonger dan 3 jaar	0,194
286	Pony's 3 jaar of ouder	1,460
	Schape en geiten	
265	Lammeren (alleen indien 266 = 0, anders 0)	0,076
266	Overige schape, vrouwelijk	0,076
268	Overige schape, mannelijk (alleen indien 266 = 0, anders 0)	0,076
282	Melkgeiten	0,137
284	Overige geiten (alleen indien 282 = 0, anders 0)	0,020
	Konijnen	
232	Gespeende vleeskonijnen (alleen indien 233 = 0, anders 0)	0,004
233	Voedsters	0,072
	Edelpelsdieren	
290	Nertsen (moederdieren)	0,049
292	Vossen (moederdieren)	0,126
294	Overige pelsdieren (moederdieren)	0,126

Ammoniak

Bij het bepalen van de ammoniakruimte wordt uitgegaan van emissiearme stalsystemen die de grootst mogelijke bescherming bieden tegen de nadelige gevolgen voor het milieu van de emissie van ammoniak en die redelijkerwijs gevergd kunnen worden. Hiermee wordt aangesloten bij het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij (Amvb-Huisvesting). De maximale emissiewaarden worden gehanteerd om te berekenen welke emissie een bedrijf van 175 nge veroorzaakt. Voor een aantal diercategorieën is (nog) geen maximale emissiewaarde vastgesteld (zie de toelichting op de Amvb-Huisvesting). Toevoegingen en eventueel aanscherpingen van de maximale emissiewaarden zullen bij het vaststellen van de Amvb en wijzigingen van de Amvb worden opgenomen. Deze gewijzigde waarden vormen dan de grondslag voor de berekening van de omgevingsruimte voor de sterlocaties.

Tabel B.2: Te hanteren emissiewaarden ammoniak (bron: Ontwerp-Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij).

Diercategorie	Maximale emissiewaarde in kg NH ₃ per dierplaats per jaar
Hoofdcategorie varkens	
biggenopfok (gespeende biggen)	0,20 ^{9 10 11}
kraamzeugen (incl. biggen tot spenen)	2,9 ^{10 11}
guste en dragende zeugen	2,6 ^{10 11}
vleesvarkens, opfokberen van ca. 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van ca. 25 kg tot eerste dekking	1,1 ^{10 11}
Hoofdcategorie kippen	
opfokhennen en hanen van legrassen, jonger dan 18 weken	batterijhuisvesting 0,006
legkippen en (groot-)ouderdieren van legrassen	batterijhuisvesting: 0,013 niet-batterij huisvesting: 0,125 ¹⁰
ouderdieren van vleeskuikens	0,250
Vleeskuikens	0,045

Stank

Voor de berekening van de omgevingsruimte vanuit een oogpunt van stank dient de regeling stankemissie veehouderijen in landbouwontwikkelings- en verwevingsgebieden gehanteerd te worden (Staatscourant 81, 28 april 2003) en de Wet stankemissie veehouderijen in landbouwontwikkelingsgebieden gehanteerd te worden. Uitgegaan wordt van de emissiearme stalsystemen die voldoen aan de Amvb-Huisvesting. De omrekeningsfactoren voor de chemische en biologische luchtwassers die in de regeling zijn opgenomen, dienen voor de berekening van de omgevingsruimte buiten beschouwing gelaten te worden. Korthedshalve wordt verwezen naar de Regeling en de Wet.

⁹ De maximale emissiewaarde is niet van toepassing indien de dieren worden gehouden overeenkomstig de biologische productiemethoden, zoals bedoeld in het Landbouwkwaliteitsbesluit biologische productiemethode.

¹⁰ De maximale emissiewaarde is niet van toepassing indien de varkens worden gehouden overeenkomstig de bepalingen van de PVV-regeling scharrelvarkens.

¹¹ Indien biggen worden gehouden in een dierenverblijf gezamenlijk met zeugen en/of guste en dragende zeugen en ter beperking van de ammoniakemissie een biologisch luchtwassysteem wordt toegepast, bedraagt de maximale emissiewaarde 0,23.